

Κηδεία ή αποκαΐδια; Περίφροντις ταχτοποίηση ή περιφρονητική «σταχτοποίηση»; (Σάββας Ηλιάδης, δάσκαλος)

Categories : [ΚΟΙΝΩΝΙΑ](#)

Date : 8 Ιουλίου, 2017

Η ελληνική λέξη «κηδεία» ερμηνεύεται στα έγκυρα λεξικά ως «εκφορά νεκρού, ταφή, ξόδι», όπου «ξόδι» σημαίνει έξοδος, (εξ - οδεύω) δηλαδή, αναχώρηση από αυτήν τη ζωή για την άλλη. Λέξη του γλωσσοπλάστη λαού, η οποία ταυτίζεται νοηματικά με την ονομασία: «Εξόδιος Ακολουθία», όπως την ονομάζει η Εκκλησία. Το δε ρήμα «κηδεύω» σημαίνει στην πρώτη του έννοια φροντίζω, κατόπιν ενταφιάζω και επίσης δίνω σε γάμο. Ακόμη και το ρήμα «κήδω, κήδομαι» έχει την έννοια του φροντίζω. Ούτως ή άλλως όμως και τα δυο ρήματα ετυμολογικά παράγονται από τη λέξη «κήδος», που σημαίνει «φροντίδα».

Από τις λίγες αυτές λεξιλογικές αναλύσεις φαίνεται ξεκάθαρα πως η λέξη κηδεία δεν είναι και δεν σημαίνει απλώς μια τυπική θρησκευτική τελετουργία, αλλά έχει βαθύτερη φιλόσοφη πνευματική διάσταση, που απορρέει από τη φυσική κλήση του ανθρώπου αλλά θεμελιώνεται και από τη διδασκαλία της Αγίας μας Εκκλησίας.

Η φροντίδα και η ταφή των νεκρών είναι πανάρχαιο έθιμο των πολιτισμένων λαών. Στηρίζεται στην Αγία Γραφή και απορρέει από την πίστη ότι ο άνθρωπος είναι πλασμένος από γη «και εις γην απελεύσεται». Η Ορθόδοξη Εκκλησία, φροντίζει με ακρίβεια τα της ταφής, δίνοντας βαρύτητα στην ιερότητα της ψυχής και του σώματος, κατά την χριστιανική δογματική διδασκαλία. **Η ταφή αποτελεί «μακροχρόνιου ιερών έθος», το οποίο ο ίδιος ο Κύριος τήρησε.**

Η Εκκλησία έχει την δική της Παράδοση. Είναι γνωστή η ιδιαίτερη φροντίδα για την ταχτοποίηση του νεκρού. Με σεβασμό στο νεκρό σώμα αποδίδονται όλες οι τιμές, μέχρι να γίνει η ταφή και να κλειστεί ο τάφος. Φροντίδα με απόλυτη σχολαστικότητα πολλές φορές, με όλες τις προπεμπτήριες υποχρεώσεις για το τελευταίο ταξίδι.

Αλλά και πάλι ο τάφος συνεχίζει να είναι για πολύν καιρό το κέντρο του ενδιαφέροντος των αγαπητών προσώπων του νεκρού. Είναι τόπος προσκυνήματος και επικοινωνίας με αυτόν. Προσφέρει παρηγοριά, ανάπαυση και ελπίδα στις ψυχές των συγγενών και φίλων. Όλα αυτά γίνονται και συνεχίζουν να γίνονται κατά τη φυσική κλίση και επιθυμία της ψυχής του ανθρώπου. Δεν είναι τύπος. Είναι βαθιά ανθρώπινη ανάγκη, καθιερωμένη από αιώνων.

Εκτός αυτού οι επισκέψεις στους τάφους και τα κοιμητήρια γενικά δε μένουν στο επίπεδο ενός απλού περιπάτου για ψυχική ανακούφιση. Η παρουσία του Ορθοδόξου

Χριστιανού στον τάφο και στο κοιμητήριο είναι προσευχητική. Συνηθίζουμε στον τάφο να κάνουμε προσευχή για την ανάπαυση των κεκοιμημένων μας. Μάλιστα όχι μόνο των δικών μας αλλά και όλων όσοι είναι ενταφιασμένοι εκεί και «πάντων των απ' αιώνων τω Θεώ ευαρεστησάντων».

Όταν η επίσκεψη στα κοιμητήρια συνοδεύεται από τη μνήμη της τελευταίας εικόνας, εκείνης που ο νεκρός τοποθετούνταν στον τάφο, γεννιέται μέσα στην ψυχή η αίσθηση της παρουσίας του και η παρηγοριά είναι μεγάλη. Γι' αυτό βλέπουμε πολλές φορές, κυρίως γυναίκες, λόγω του ευαίσθητου συμπαθητικού, να κλαίει αλλά και να «συνομιλούν» πάνω από τον τάφο. Ναι, γι' αυτές η «συνομιλία» είναι πραγματική. Αυτό το φαινόμενο είναι μια ζώσα κατάσταση, που καταπραΰνει τις πληγές, δίνει ανακούφιση στον πόνο και στέλνει αχτίδες παρηγοριάς στην καρδιά. Δεν είναι λοιπόν τυχαία όλα αυτά ούτε κατάλοιπα καθυστερημένων μυαλών άλλων εποχών. Είναι πολύ ανθρώπινα και διαχρονικά.

Πάντως ο ελληνικός λαός περιποιείται τους τάφους των κεκοιμημένων του και προσπαθεί τακτικά να τους επισκέπτεται. Αυτή η εξοικείωση με τους τάφους και τα κοιμητήρια δείχνει την αγάπη των Ορθοδόξων προς τους κεκοιμημένους τους κι ακόμη την ελπίδα για την μέλλουσα ζωή και τη συνάντηση με αυτούς. Ακούμε πολλές φορές στις κηδείες από στόματα απλών ανθρώπων αυθόρμητους θρηνητικούς «διαλόγους» με επικλήσεις, παρακλήσεις για συγχώρεση, για συγγνώμη, για παραλήψεις και αθετήσεις στη σχέση τους με τον νεκρό, υπενθυμίσεις περιστατικών που βίωσαν αντάμα στην εδώ ζωή, που επιβεβαιώνουν την πίστη στην αθανασία και στην αιώνια ζωή, αλλά πως συνεχίζεται και πέρα από τον τάφο η ζωντανή σχέση και επικοινωνία.

Πολύ όμορφα μας θυμίζει ο Γεώργιος Δροσίνης το κομμάτι αυτό της πίστης μας και με ένα πραγματικό καλλιτέχνημα εκφράζει την αλήθεια της Εκκλησίας μας, δίνοντας κουράγιο και ελπίδα σ' αυτούς που στερούνται αγαπημένα πρόσωπα:

Τι λοιπόν;

Τι λοιπόν; Της ζωής μας το σύνορο
θα το δείχνει ένα ορθό κυπαρίσσι;
Κι απ' ό,τι είδαμε, ακούσαμε, αγγίξαμε
τάφου γη θα μας έχει χωρίσει;

Ό,τι αγγίζουμε, ακούμε και βλέπουμε,
τούτο μόνο Ζωή μας το λέμε;
Κι αυτό τρέμουμε μήπως το χάσουμε
και χαμένο στους τάφους το κλαίμε;

Σ' ό,τι αγγίζουμε, ακούμε και βλέπουμε
της ζωής μας ο κόσμος τελειώνει;

Τίποτε άλλο; Στερνό μας απόρριμμα
το κορμί που σκορπιέται και λιώνει;

Κάτι ανέγγιχτο, ανάκουστο, αθώρητο
μήπως κάτω απ' τους τάφους ανθίζει
κι ό,τι μέσα μας κρύβεται αγνώριστο
μήπως πέρ' απ' το θάνατο αρχίζει;

Μήπως ό,τι θαρρούμε βασίλεμα
γλυκοχάραμα αυγής είναι πέρα
κι αντί να 'ρθει μια νύχτα αξημέρωτη
ξημερώνει μια αβράδιαστη μέρα;

Μήπως είν' η αλήθεια στο θάνατο
κι η ζωή μήπως κρύβει την πλάνη;
Ό,τι λέμε πως ζει μήπως πέθανε
κι είν' αθάνατο ό,τι έχει πεθάνει;

Κηδεία λοιπόν ή αποκαΐδια; Φροντίδα ή περιφρόνηση στο δημιούργημα του Θεού; Σήμερα, η αποστασία του ανθρώπου από τον ευαγγελικό νόμο, ανάμεσα στα τόσα αναφυόμενα «μοδάτα» τραγικά και αφύσικα και παρά φύση φαινόμενα, τείνει να καταστήσει ως μόδα και το κάψιμο του νεκρού. Να γίνει ανίερη παράδοση η καύση στο υλικό μεν, αλλά ένα από τα υποστατικά μέρη του όντος που λέγεται άνθρωπος, στο σώμα. Στο ιερό αυτό μέρος «της αρμονικής συμφυίας με την ψυχή», που τον υπηρέτησε στο διάβα της ζωής με απόλυτη υπακοή. Του έδωσε όλες τις δυνάμεις του, για να ικανοποιήσει τα θελήματά του. Ή τον διακόνησε, για να προκόψει στη ζωή, να πετύχει στα όνειρά του. Να υπηρετήσει τον συνάνθρωπο και το Θεό του. Του προσφέρθηκε, τέλος πάντων, για να ζήσει όπως εκείνος θέλει. Και που υπέστη εντέλει το αποτέλεσμα της φθαρτότητας και ακολούθησε τη φυσική του κατάληξη, το θάνατο. Αξίζει πραγματικά τέτοια μεταχείριση στο «δοχείο» της υπάρξεώς μας;

Αν πιστεύουμε πως τα λείψανα των αγίων είναι αγιασμένα και προσφέρουν τη χάρη του Αγίου Πνεύματος, σ' όσους προσέρχονται με πίστη για προσκύνηση, αν το πιστεύουμε, τότε αποκλείεται παντελώς το δικαίωμα της καύσης, διότι θα στερηθούμε από μόνοι μας αυτό το δώρο του Θεού. Παράλληλα θα αμφισβητήσουμε τη δυνατότητα του αγιασμού διά της «καθόλου» μεθέξεως στη χάρη του Αγίου Πνεύματος. Αυτό θα είναι ύβρις και αυτοπροαίρετος αποκλεισμός από τη σωτηρία. Όχι. Όχι με τον κόσμο και την απιστία. Όχι με το δαιμονικό και αλυσιδωτό γκρέμισμα των παραδόσεων, οι οποίες στηρίζουν το Γένος μας αιώνες τώρα και του δίνουν αυτήν την ιδιαίτερη δυναμική της ύπαρξής του και τη λεβέντικη και

Η ΑΛΛΗ ΟΨΙΣ

Ψηλαφώντας την των πραγμάτων αλήθεια...

<https://alopsis.gr>

αξιοπρεπή στάση του απέναντι στα θεμελιώδη γεγονότα της ζωής. Όχι με την άρνηση και την απαξίωση του αγαπημένου πλάσματος του Θεού. Όχι στην ανυπακοή του θελήματος του Θεού, αλλά σεβασμός στην ευλογημένη κληροδοσιά των Πατέρων μας.

Κιλκίς, 5-7-2017

(Πηγή: aktines.blogspot.gr)